

שלושה מזמורים מטירופטי

תרגם מטולגו דוד שולמן

מנחה שפוכה בעפר

לאן נעלמה תבונתי?

אף הזמן חלף עבר

כמנחה שפוכה בעפר.

אני צריך אולי את זה, אולי את זה.

איני סר מדרכיי.

אני מחכה, הזמן מפתה

כאיל בסבך,

מנחה שפוכה בעפר.

תכנית כזאת תושיע, או אולי כזאת -

כך אפתור את כל סיבוכיי.

תחבולה אחר תחבולה -

ועודי לכוד במחשבותי.

הזמן נמס לידי כחמאה ליד אש,

מנחה שפוכה בעפר.

כאן אהיה מאושר, או לא כאן אלא שם -

על כך נע אני ונד.

איני מבחין באלהים

השוהה ליד.

הזמן עובר, ריק כדבר מדברי,

מנחה שפוכה בעפר.

עליך לפתור את החידה

את החידה שחדת, אלי, עליך לפתור.

איך אוכל לפתור אותה לבדי?

בהבזק שנייה נולדת בועה

ובמשך שנייה נוספת

היא צפה על פני המים.

האם היא אמתית או מותנית?

הסבר לי את הסוד.

עליך לפתור את החידה.

רוח נושבת בשמים,

עוברת את העולם

ומתמזגת עם החלל.

האם זו אשליה או מהות?

הסבר לי את הסוד.

עליך לפתור את החידה.

נבט עולה מהאדמה,

מבשיל, קמל, ומת.

האם הוא קיים או לא קיים?

הסבר לי את הסוד.

עליך לפתור את החידה.

תאר לך שלא הייתי

תאר לך שלא הייתי.

מה היית עושה עם רחמיך הרבים?

בזכותי זכית למוניטין.

אני ראש וראשון לכסילים.

הר של יהירות.

כוחי בחולשותי, בכניעה ליצרי.

למזלך מצאתני. השתדל לא לאבדני.

תאר לך שלא הייתי.

אני קיסר במלכות המבוכה.

רשום בפנקס השחור של הקרמה.

מסוחרר מגלגל הלידות, רחם אחר רחם.

גם אם תחפש, התמצא אחר כמוני?

תאר לך שלא הייתי.

שקול זאת ברצינות. אם תושיע אחד כה שפל,

תבטיח לך תהילת עד.

אתה תזכה במצוות בזכותי, ואני אזכה בחיים

בזכותך. נולדנו

זה לזה,

אדוני בראש ההר.

תאר לך שלא הייתי.

המשורר אנמאיה או אנמאצ'אריה (Annamayya, Annamacarya) חי בעיר המקדש טירופטי במאה ה־15. על פי המסורת הדרום-הודית חיבר כ־32,000 שירים לכבוד האל וישנר־וינקטישוורה. השירים, כולם בשפת הטלוגו ובמתכונת ה־padam הלירית - שלושה בתים קצרים ופזמון חוזר - נועדו לשימוש ליטורגי בפולחנים היומיים ובמועדי חג במקדש. כ־16,000 מהם שרדו, חרותים על לוחות נחושת גדולים שנשמרו בחדר פנימי במתחם המקודש (ייתכן שמדובר במפעל ההוצאה לאור היקר ביותר בכל תולדות תת־היבשת ההודית). השירים מתחלקים לשתי קטגוריות עיקריות: שירי אהבה ארוטית לאל (srngara) ושירים מטפיזיים (adhyatma) העוסקים בפנימיותו של המשורר, במצבי רוחו ובזיכרונותיו, ובמערכת היחסים הסבוכה בינו לבין אלוהיו. לשירים המטפיזיים ממד מדיטטיבי ואינטרוספקטיבי ונימה אינטימית, לעתים מתחצפת או אף מתריסה כלפי האל שהוא בן־שיחו התדיר של המשורר. על כן השירים מצטיינים בביטוי אישי, 'מודרני' להפליא, ובתצפיות דקות ונועזות המסתתרות בלבוש פשוט לכאורה.

וינקטישוורה, השוכן במקדש בראש ההר בטירופטי, ידוע גם בשם Vatti panam perumal, האל המשלם ריבית, כיוון שנאלץ ללוות סכום עתק מאחיו הבכור כדי לממן את הוצאות חתונתו. מאז מביאים עולי הרגל הרבים (כ־20 מיליון בשנה) שי כספי אל האל, ובכך הם עוזרים לו לשלם את הריבית הקצוצה על אותה הלוואה. על החזרת הקרן לא מדובר כלל בעידן הנוכחי. היום המקדש בטירופטי הוא האתר המקודש הפופולרי ביותר (גם העשיר ביותר) בהודו, ושיריו של אנמאיה נשמעים בפי הצליינים בכל שעות הלילה והיום.

מתוך הספר Velcheru Narayana Rao and D. Shulman,
God on the Hill. Temple Poems from Tirupati (in press)